

VETERINÀRIA

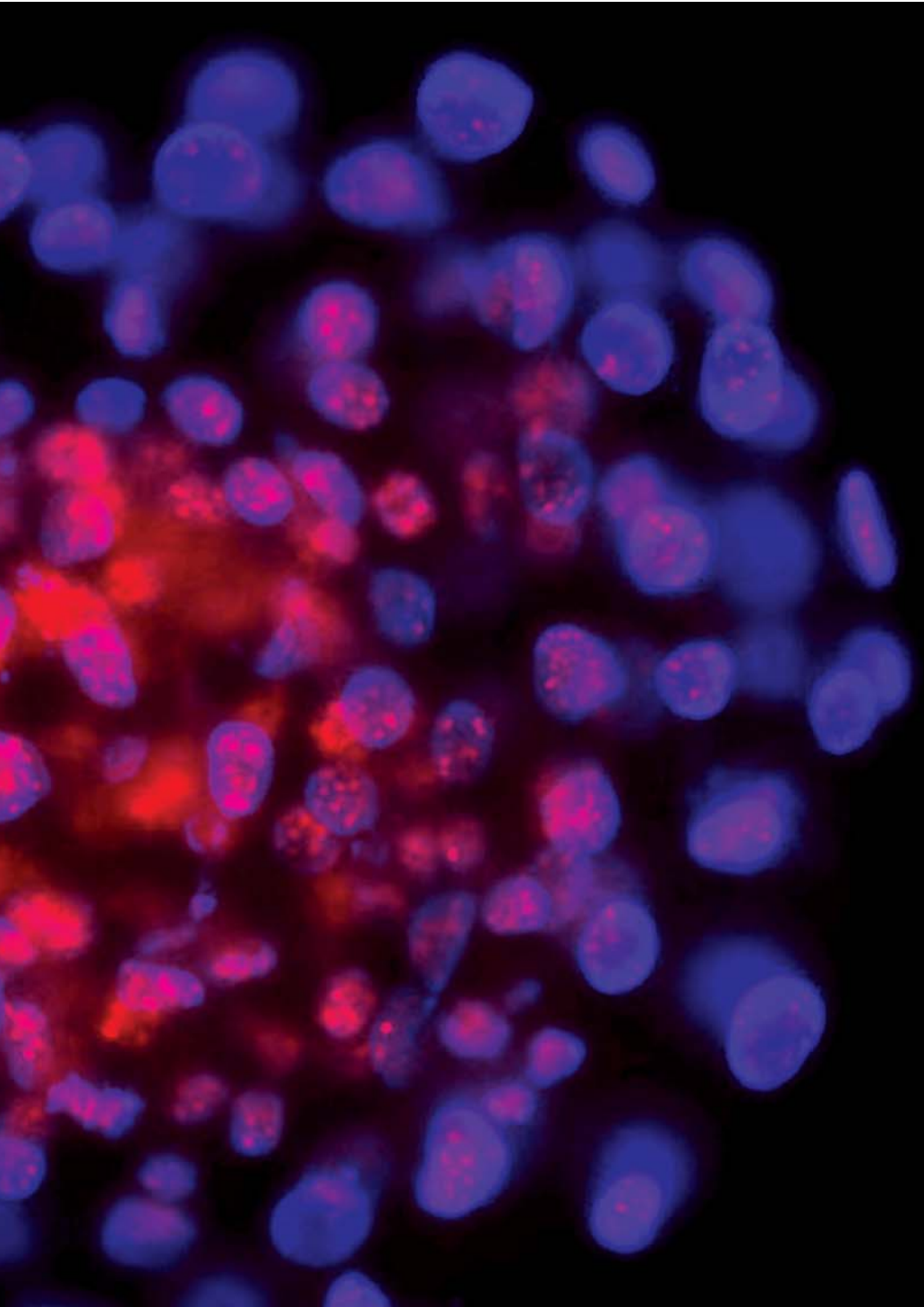

El Centre Sanitari de Protecció Animal de Palma 'canvia' de cara

Una aproximació al brot d'*E. coli* que afecta Alemanya
El COVIB comença a cercar nou local social

Ibabsa: Una dècada de vigilància entomològica enfront la Llengua Blava

AVEPA # seguretat alimentària # VSF # cas clínic # els nostres centres # perfil # actualitat # art al COVIB

MALLORCA

C/ Esperanto, 8
07198 Son Ferriol
Tel. 971 42 61 72

C/ Vázquez de Mella, 7
07630 Campos
Tel. 971 65 62 62

Pl. des Fossar, s/n
07510 Sineu
Tel. 971 52 10 80

MENORCA

C/ dels Bijuters, 36,
parcel·la 11
07760 Ciutadella
Tel. 971 38 47 45

EIVISSA

Av. d'Espanya, 49, 3r
07800 Eivissa
Tel. 971 19 55 68

ibabsa
Institut de Biologia Animal de Balears

www.ibabsa.net

editorial

sumari

# AVEPA: Cursos	4
# Seguretat alimentària • H ^a de la Veterinària	5
# Veterinaris Sense Fronteres	6
# Portada: Son Reus 'cavia' de cara	8
# Perfil col·legial: Alberto Anguera	11
# Actualitat: Presentada la marca 'Me de Raça Mallorquina'	12
# Actualitat: Assemblea General • Torneig pàdel	13
# Actualitat: Curs pesca • Conferència de Toni Colom • Noms del COVID	14
# Actualitat: Pacte per a l'educació • Conveni RIACIB • Obituari	15
# Ibabsa: Una dècada des de la Llengua Blava	16
# Cas clínic: Presentació • Col·legi	17
# Els nostres centres veterinaris: Consultori Veterinari Bunyola	18
# Col·lectiu de Veterinaris Jubilats	20
# Assessoria Jurídica • Pintura al COVID	21
# Cas clínic: Resolució	22

Repetir errores

Allá por el año 2000, una de las prioridades estratégicas de la Comisión Europea era velar por los más elevados niveles de seguridad alimentaria de la UE. Para ello se proponía una nueva política en la que los pilares fundamentales fueran la evaluación científica, la gestión y la adecuada comunicación de los riesgos, la aplicación de controles a lo largo de toda la cadena alimentaria, la transparencia, el recurso al principio de precaución, basado en evidencias científicas o en otras cuestiones pero siempre evitando la desproporción, y la creación de un organismo científico independiente para los temas de asesoramiento científico y de comunicación.

Estos principios se plasmaron en un documento, el Libro Blanco de la Seguridad Alimentaria, que inspiró el marco normativo comunitario actual y la creación de un organismo europeo independiente y referente en materia de comunicación y evaluación de riesgos con el objetivo de evitar futuras crisis alimentarias, ya fueran motivadas por problemas reales de enfermedades relacionadas con el consumo de alimentos, o por simple percepción de estos problemas por parte de los consumidores.

La realidad es que han pasado ya muchos años desde entonces y se han creado multitud de organismos europeos y nacionales inspirados en dichos principios, pero nos encontramos en la actualidad con una crisis de seguridad alimentaria que está afectando directamente a parte de Alemania y está ocasionando pérdidas económicas cuantiosas a otros países europeos, principalmente al nuestro, debido éstas últimas a una mala comunicación.

Hay que reconocer que nos encontramos ante un episodio muy complejo, capaz de desbordar en un principio cualquier sistema de control. Pero precisamente para prevenir y enfrentarnos a episodios como éste, se dedicaron enormes esfuerzos en aplicar la prioridad estratégica de la Comisión Europea. Y los errores del pasado se han vuelto a repetir. Los consumidores están desorientados dada la gran cantidad de información no rigurosa, contradictoria y cambiante que continuamente va apareciendo, y la Comisión y la EFSA no ha tomado las riendas, sobretudo en materia de comunicación, lo que ha llevado a que nuevamente los consumidores vuelvan a desconfiar de las autoridades encargadas de velar por la seguridad alimentaria.

El sistema no ha respondido a lo esperado. Pero no hay que descubrir nada nuevo en la forma en la que se deben abordar estos episodios. Simplemente, aunque quizás no sea el término más apropiado dada la enorme gravedad de lo que está sucediendo, hay que hacer realidad aquellos principios que inspiraron la nueva política de seguridad alimentaria, y analizar seriamente por qué no se han aplicado de manera eficaz todavía.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Francesc Solà. **Direcció periodística:** Joan Sans (Dirkom). **Consell editorial:** Jesús Martínez, Lluís Riera, Mireia Mayol, Jorge Cañellas, José Manuel Alanzor i Marc Sánchez. **Fotografia:** Jaime Reina. **Publicitat:** COVIB (Cecilio Metelo, 14 2^oD - Tel: 971 71 30 49). **Impressió:** Gràfiques Planisi. **Dipòsit legal:** LE-920-1998

El Comité de Redacción recuerda a los colaboradores de la revista que pueden utilizar tanto el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles.

Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets.

Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Foto cedida per AVEPA Eivissa.

Clemente duu a Eivissa el curs d'oncologia

L'hotel Los Molinos d'Eivissa acollí a començaments d'abril un curs d'oncologia a càrrec de Pachi Clemente. La xerrada, que es realitzà a Mallorca per març i a Menorca, posteriorment, el mes de maig, va ser organitzada per la vocalia balear d'AVEPA en col·laboració amb el COVIB. Les malalties linfoproliferatives i la quimioteràpia antiangiogènica metronòmica centraren la major part del temps d'exposició de Clemente, que il·lustrà el contingut del curs amb diversos casos clínics. Clemente és membre de la Societat Europea d'Oncologia veterinària i responsable del Servei d'Oncologia de l'Hospital Clínic Veterinari de la Facultat de València.

Curs de medicina felina

Albert Lloret, de la Fundació Hospital Clínic Veterinari de la UAB, impartí a finals de maig a Palma un curs sobre medicina felina, organitzat per la vocalia d'AVEPA a Balears amb la col·laboració del COVIB, i en el qual hi prengueren part unes 40 persones. El tema principal del curs va ser la Geriatria felina. A través

d'una sèrie de casos clínics es va discutir el plantejament diagnòstic i terapèutic de les malalties més habituals en moixos d'edat avançada, com la malaltia renal, l'hipertiroïdisme, la disfunció cognitiva i la osteoartritis, entre d'altres. També es van aclarar conceptes bàsics a tenir en compte a l'hora d'enfocar aquests casos.

Desena edició del Congrés d'Especialitats

El desè aniversari d'aquest congrés es va celebrar a la Facultat de Veterinària del CEU de València els dies 2 i 3 de març. La seva evolució ha estat molt positiva en aquests deu anys, arribant a les xifres d'enguany, en què el nombre de grups de treball i de sales de conferències ha augmentat fins a 12, i en la qual s'arribà a assolir la xifra de 730 assistents. Tres manescals balears hi intervingueren com a professors. Per altra banda, AVEPA ja prepara la celebració del 46è Congrés Nacional de l'Associació - Southern European Veterinarian Conference, que tindrà lloc a la Fira de Barcelona entre el 29 de setembre i el 2 d'octubre. S'ha programat un temari científic d'especialistes amb més de 80 hores de classes que cobreixen tots els aspectes de l'atenció veterinària d'animals de companyia.

MALLORCA, MENORCA I EIVISSA 'REBEN' SIMÓN MARTÍ.

Els col·legiats de Menorca, Mallorca i Eivissa han assistit, en tres sessions diferents durant aquest trimestre, a una xerrada sobre reproducció que ha ofert el veterinari Simón Martí, especialista en aquesta disciplina a l'Universitat Alfonso X El Sabio de Madrid. El manescal ha parlat sobre el control del cicle estral i de la fertilitat en la cussa; sobre la gestació, la cesària i les maneres de programar-la i, finalment, sobre la patologia de la reproducció del mascle. A la foto, moment del curs celebrat a Palma.

A raíz del brote masivo de intoxicación en Alemania producido por una cepa verotoxigénica de *E. coli*, reproducimos un extracto del

Conocemos mejor el caso de *E. coli* en Alemania

puede utilizarse para establecer con mayor precisión la fuente de un determinado brote.

comunicado conjunto del Centro Europeo para la Prevención y el Control de Enfermedades (ECDC) y la Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria (EFSA), de 3 de junio de 2011.

El 22 de mayo de 2011, Alemania registró un significativo aumento del número de pacientes con síndrome hemolítico urémico (HUS) y diarreas hemorrágicas causados por *E. coli* productora de toxina shiga (STEC). Desde el 22 de mayo, se han notificado en Alemania más de 400 casos de HUS y más de 1.000 casos de STEC. También se han registrado casos de HUS y STEC relacionados con el brote en otros países de la UE y el EEE. Si bien los casos de HUS suelen observarse en niños menores de cinco años, más de un 80% de los casos de este brote se han dado en adultos, con una clara predominancia en las mujeres (alrededor de un 68%) (...).

¿Qué significan los términos STEC, VTEC y EHEC?

La bacteria *Escherichia coli* (*E. coli*) se encuentra en los intestinos de todas las personas y todos los animales. La bacteria forma parte de nuestra flora intestinal y, normalmente, es inocua. No obstante, determinadas cepas de *E. coli* pueden producir toxinas. Estas cepas son las llamadas STEC/VTEC (*E. coli* verotoxigénica o productora de la toxina shiga) o EHEC (*E. coli* enterohemorrágica) y sus toxinas pueden causar una diarrea hemorrágica grave, que en algunos casos puede provocar una insuficiencia renal aguda. Hay varias cepas distintas de STEC y su identificación

¿Cómo se puede contraer la enfermedad?

La transmisión de la infección por STEC tiene lugar principalmente a través del consumo o la manipulación de alimentos contaminados, o por contacto con animales infectados. También puede producirse la transmisión de una persona a otra mediante contacto directo. Hay una gran variedad de alimentos que se han visto anteriormente implicados como fuentes de infección en los brotes, en especial la carne de bovino y otras especies poco hecha, la leche no pasteurizada, varios productos frescos (por ejemplo, pepinos, coles, espinacas y lechuga), el queso y el zumo de manzana sin pasteurizar. Un reducido número de bacterias STEC es suficiente para infectar a las personas.

¿Cómo se puede evitar contraer la enfermedad?

Los consumidores pueden estar expuestos a agentes infecciosos a través de alimentos contaminados, en particular productos crudos o poco hechos. Sin embargo, tomando algunas precauciones se puede reducir el riesgo de contraer la enfermedad a través de alimentos o animales que puedan estar contaminados, o a través de otra persona enferma. A menudo, los consumidores pueden reducir el riesgo adoptando las buenas prácticas de manipulación de los alimentos e higiene de las manos.

Más información: http://ec.europa.eu/food/food/coli_outbreak_germany_en.htm

La història de la Veterinària a les Illes Balears

Capítol 6. Primeros candidatos de Mallorca para estudiar veterinaria en la Escuela de Madrid

Per TOMEU ANGUERA

Comentaba en mi última nota sobre la Historia Veterinaria de les Illes Balears, la gran ayuda que significó el Bando publicado por la Real Sociedad Mallorquina de Amigos del País, para promover la presencia de gente joven de la Isla en la Real Escuela de Veterinaria de Madrid. Con motivo de su publicación y difusión se presentaron dos candidatos ante la Real Sociedad Mallorquina de Amigos del País, los cuales fueron examinados por la Comisión nombrada al efecto, antes de promover su salida hacia Madrid. Es del todo revelador el interés que se tomó la Comisión delegada para este tema y que se manifiesta en el informe elaborado, del cual estimo de alto interés reproducir su texto. No quiero prescindir del escrito (*) elaborado por los representantes de la Comisión y dirigido a la Presidencia, que a continuación se transcribe:

"Muy Ilustre Señor

En cumplimiento del encargo con que V. S. nos honró en Junta de 20 de julio último, hemos examinado a Juan Balle, hijo de Juan (maestro herrador), nacido en Binissalem, de edad de 17 años no cumplidos; y a Francisco Manresa, hijo de Josef (maestro Albéitar), nacido en Palma, de edad de 18 1/2 años; y hallamos en el primero: muy buenos deseos, bella disposición, algún conocimiento de los principios de su facultad, pero ninguno de los de la lengua Castellana, leyendo en ella con mucho trabajo e ignorando absolutamente el modo de escribirla, aunque ha estudiado dos años de Gramática Latina.

El segundo reunía a las buenas circunstancias de estado físico y edad, las de haber estudiado toda la Gramática Latina; dos años de Retórica y uno, los principios de Albeytería, y saber hacer clavos, sangrar ganado mayor, en lo que se ejercita hace cuatro años, en leer y escribir correctamente en Castellano, y el ser hijo de un Albéitar, que ha servido al Rey 28 años, en calidad de tal en un Regimiento de Dragones. Presentamos a V. S. adjuntos los documentos necesarios para la admisión de este pretendiente y las muestras de la letra de uno y otro: y nos inclinamos a que Manresa pueda enviarse a la Academia de Veterinaria desde luego, y a que Balle, si se aplica, como ha ofrecido, podrá ser preferido a todos cuando esta Provincia tuviese que enviar a otro.

V. S. sin embargo podrá hacer lo que estimare más conveniente. Palma de Mallorca 4 de Agosto de 1799.

Juan Vidal

Mariano Antonio Togores"

La crisi al nostre sector primari, una proposta local i un exemple

Xavier Farrés Wünsch
Delegat de VSF a les Illes Balears

La crisi: El sector primari agrícola, ramader i pesquer de la nostra comunitat pateix la crisi econòmica global ben igual que la resta de sectors. A més a més, arrossega els seus mals històrics com són: envelliment dels treballadors/es, pressió especuladora sobre el territori agrari, carestia energètica i de transport de mercaderies, baixa competitivitat front a productes externs, dificultat de comercialització dels productes, abús dels intermediaris, etc.

La relació històrica d'aquest sector amb l'administració ha estat sempre clientelista. Sembla que la pròpia administració ha fet poques inversions en aquest sector i, per tant, els doblers han estat més aviat malgastats que no invertits. Coneixem poques inversions efectives i en canvi sabem de despeses a grups de pressió del mateix sector que no han aportat cap benefici general i sí benefici de butxaques concretes. No vull posar exemples, però els que coneixem el sector en sabem uns quants.

D'altra banda, el PIB d'aquest sector no arriba al 2% del PIB total de la comu-

nitat. Una conseqüència evident d'aquest baix índex és el poc pes polític que representa per als nostres governants. I per més que s'omplin la boca considerant el sector com a estratègic, les xifres parlen i la reducció pressupostària de l'extinta Conselleria d'Agricultura del 2009 al 2010 va ser d'un 15% aproximadament. I ara mateix no existeix ni la conselleria.

Això és una realitat, agradi o no agradi. Sembla que hi ha poc marge de maniobra, però sempre en queda un poc i, des de VSF volem fer una proposta de millora partint del nostre punt de vista.

Pensem que el que està en crisi a la nostra comunitat és el sistema de producció. S'ha jugat fort els darrers 50 anys a favor d'un sistema productiu intensiu, d'acord amb l'anomenada revolució verda, que va tenir els seus fruits en el seu moment però que està completament exhaurit i ha provocat una gran part dels mals que afecten el sector actualment. En plena crisi econòmica, aquest sistema de producció, que provoca molta dependència de despeses pal·liatives per part de l'administració per a la seva subsistència, està aca-

bat. No hi ha doblers i sembla que no n'arribaran molts més. I el nostre territori té molt més valor turístic o paisatgístic que no agrícola, ramader o pesquer.

Apostem per una evolució cap a un sistema agro-ecològic, energèticament sostenible, no contaminant, que contribueixi a preservar i millorar els valors paisatgístics. Un sistema familiar, en el que importin les persones que hi treballen i no les empreses, que reconegui els valors socials i culturals d'aquestes persones. Les noves propostes de la PAC ja duen aquest camí i les ajudes es dirigiran en aquest sentit. I apostem per la sobirania alimentària.

Proposta: Hi ha acord que una sortida local a la crisi passa per la diferenciació i la comercialització directa dels productes. Amb la crisi decreixen les inversions i ajudes, però la normativa que regula les condicions comercials i sanitàries creix, pressiona i desanima als productors.

Perquè no ens seiem i parlem directament amb els agents productors per conèixer les seves necessitats? Siguem valents i fem una normativa local senzilla, adaptada a aquestes necessitats, regulada per un contacte directe, a l'antiga, de persona a persona, que faciliti de veritat la venda directa a la pròpia explotació o en els mercats locals. Deixem-nos de qualitat, control, risc i excel·lència sobre els papers i apliquem el criteri de proximitat entre productors i consumidors com a garantia de seguretat dels productes i actuem per controlar en aquest sentit.

Exemple: El mercat de venda directa de productes agrícoles dels dissabtes de la "Plaça dels Patins" de Palma.

Aquest mercat és únic a la nostra comunitat, i és dels primers a tot l'estat, per dos trets exclusius: Els seus productes són ecològics i locals. Després de diverses dificultats i esforços, i amb menys d'un any d'antiguitat, s'ha consolidat com a mercat permanent, amb un gran èxit de vendes dels productors i d'acceptació per part dels consumidors.

Aquest exemple il·lustra un petit model innovador de sortida de la crisi del sector amb aportació de nous valors. Apostem per models semblants!

RENDIBILITAT

Dipòsit Benvinguda

benvinguts a la rendibilitat

Et donam la benvinguda amb un 3% TAE de rendibilitat a 12 mesos.
Així de fàcil, vine a "SA NOSTRA" i sigues benvingut a la tranquil·litat d'un
dels grups financers líders a l'arc mediterrani.

Promoció exclusiva per a nous clients o increments de posicions a "SA NOSTRA" respecte del 30/04/2011. Rendibilitat del dipòsit: 3% TAE. En cas de cancel·lació anticipada, la remuneració serà de l'1,5% TAE. Oferta vàlida fins al 29/07/2011. Consulta condicions a la teva oficina.

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

Son Reus canvia de cara

El nou hospital del Centre Sanitari de Protecció Animal de Palma, en marxa des de març, ha permès la millora del servei veterinari i l'increment del nombre de feines

L'any passat hi passaren, vius i morts, 11.000 cans i moixos recollits a clíniques, domicilis o a la via pública

Apart de promoure l'adopció d'animals de companyia i d'acollir altres espècies, el Centre compta amb un servei de protecció i recuperació de fauna balear i ofereix diferents cursos i classes, entre altres

El tronar dels petards que seguien el darrer Barça-Madrid de futbol provocà que 'Moa' fugís de ca seva, en el centre de Palma, i es perdés en la nit, espantada per l'aldarull dels aficionats 'culés'. La cussa, d'onze anys, aparegué un dia després pels Jutjats de Via Alemanya, on, desorientada, esperava l'arribada del seu amo. En no dur microxip fou impossible localitzar-lo i acabà al Centre Sanitari Municipal de Protecció Animal de Palma, o Son Reus, com popularment se'l coneix. Vint-i-quatre hores després, Joan Oliver tornava a abraçar la seva mascota. Se l'emportava a casa, amb xip i tot. Un final feliç.

Aquest desenllaç va ser possible gràcies al correcte funcionament dels procediments del centre, un centre que du molts anys obert però que fins enguany no ha vist com les seves instal·lacions veterinàries es modernitzaven i s'adaptaven als temps actuals. Una inversió estatal procedent del 'Pla E', de 210.000 euros, ha permès la construcció d'un hospital veterinari a Son Reus. Pedro Morell i Rafel de Juan, els seus responsables veterinaris, n'estan enormement satisfets ja que han vist millorada consi-

A dalt, **Pedro Morell**, a l'esquerra, director del centre, i **Rafa de Juan**, facultatiu, duen més de 12 anys al Centre Sanitari Municipal de Protecció Animal de Palma. Aspiren a que es converteixi en un servei de salut i un espai d'educació animal i ambiental. A l'esquerra, imatge d'una de les sales del nou hospital.

derablement la qualitat de feina, al marge d'estar més a prop d'assolir un dels seus principals objectius: que el centre sigui vist com un servei de salut i un espai d'educació animal i ambiental, i no com un centre en el que els animals abandonats se'n van a morir. Així ho explica Pedro Morell: "Volem enterrar definitivament el Son Reus del passat. Durant molts d'anys hem lluitat contra una injusta etiqueta. Aquesta és una passa més per convertir el centre en el que volem i, per què no dir-ho, per dignificar la professió veterinària". Morell i de Juan compten ara amb un bon espai d'atenció als animals, un nou quiròfan, un laboratori i una sala d'esterilització. També han vist ampliada la zona d'hospitalització, amb 50 noves gàbies, i d'emmagatzematge, així com renovat l'instrumental. En definitiva, que poden

fer feina en unes condicions més adequades als temps que corren.

I és que la feina diària dels manescals de Son Reus és constant. El continu flux d'arribada d'animals els fa estar sempre a l'aguait. El protocol d'entrada és clar i està perfectament definit: Se realitza una revisió sanitària i etològica de l'animal, se'l desparasita i se li apliquen les vacunes de la ràbia i tetra (borm, hepatitis, parvo virus i leptospirosis). També se realitza un test de leucèmia-fiv als moixos o un de leishmaní per als cans sintomàtics. En cas d'arribar ferits, els animals són operats i romanen uns dies en hospitalització. Posteriorment són fixats i passen a ser distribuïts entre les gàbies. N'hi ha 110 individuals per a cans i cinc per a moixos, en les que conviuen com a màxim 10 individus. Els ani-

mals són alimentats a diari i les instal·lacions netejades cada dia. Ja només esperen una possible adopció o recuperació per part dels propietaris. Segons les xifres facilitades per Pedro Morell, en 2010 un total de 10.994 cans i moixos (vius i morts) es registraren al centre sanitari, dels quals 5.648 eren vius. D'aquests vius, 1.077 foren recuperats pels seus propietaris i 2.061 varen ser adoptats. La resta, foren eutanasiats pel procediment habitual (injecció), després d'haver complit tots els terminis marcats per llei. Segons indica el director veterinari, "Estam preparats per atendre grans volums, però des d'enguany ja no sacrificam animals sans i farem el possible per no tornar a fer-ho. Actualment duim un ritme d'entrades i sortides d'animals que ens ha permès fer-ho així". "No obstant -adverteix Morell- si no s'acorda la construcció de més caneres, en uns mesos podem tornar a estar desbordats". El director del centre explica que "s'hauria de fer un pla sanitari veterinari a nivell insular, amb una gestió semblant a la dels centre

de salut. No és possible que existeixin centres d'acollida en els quals no hagi ni veterinari i que se facin les coses sense control. S'ha d'aplicar un poc la lògica".

Però l'acollida i l'adopció de cans i moixos no és ni de bon tros l'única funció dels veterinaris del Centre Sanitari. Tal com ha passat a l'àmbit de la clínica privada en els darrers lustres, la funció d'educació dels propietaris d'animals ha adquirit una importància capital per a ells. Així, des del centre s'han impulsat una sèrie d'iniciatives formatives destinades a potenciar la tinença responsable, el civisme i l'educació ambiental. No de bades, tal com confirma Rafa de Juan, "en molts de casos és el propi propietari de l'animal el que el duu fins aquí, dient que l'ha trobat al carrer. Veim clarament quan la persona que porta un animal és el seu propietari o bé un complet desconegut". En un solar annex a la zona de les gàbies, Son Reus compta amb una aula dotada d'un equip audiovisual en la que s'imparteixen classes d'educació ambiental a alumnes de primària

Un centre saturat

Com recorda Morell, Son Reus sempre ha duit implícita una etiqueta negativa. L'adopció d'un animal era sovint contrarrestada pel sacrifici d'altres, acció que no era gens agradable per als professionals encarregats. Tant Morell com De Juan coincideixen en assegurar que la principal causa de la saturació de Son Reus és la irresponsabilitat ciutadana en la tinença d'animals, que provoca el seu abandonament. Però també es refereixen a altres factors com la poca o nul·la implicació d'alguns ajuntaments i institucions autonòmiques i insulars en polítiques de benestar animal de cans i moixos.

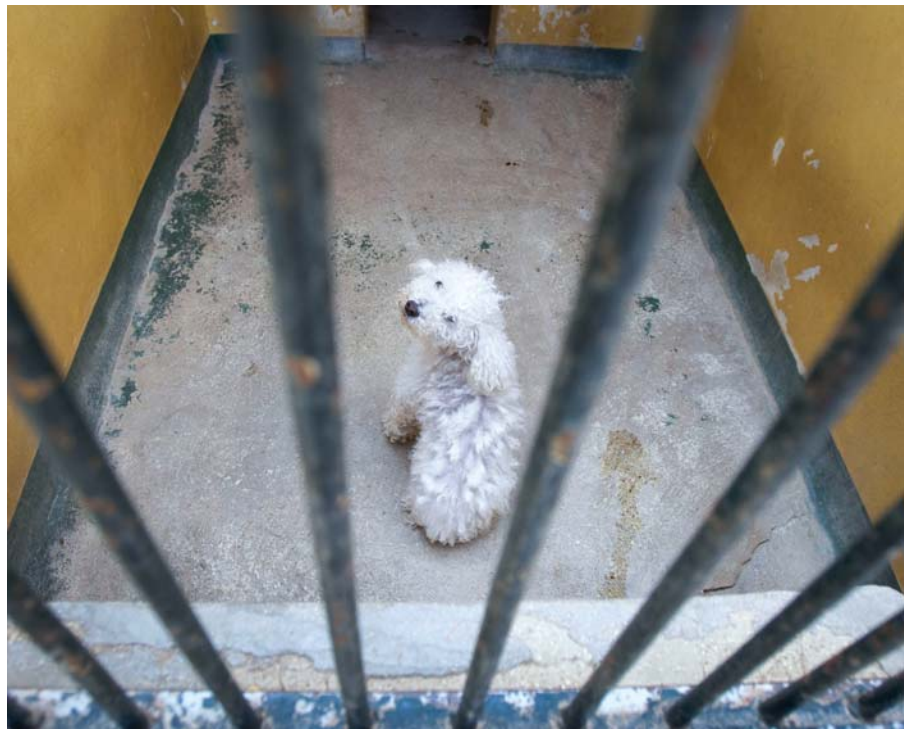
d'escoles de tota Mallorca. Durant cinc mesos, des de novembre fins el mes de març, dos cops per setmana, grups d'escolars assisteixen a xerrades sobre plaques urbanes, espècies protegides i res-

ponsabilitat amb cans i moixos. Els nins aprenen i gaudeixen. Per altra banda, el centre ha consolidat l'Escola Municipal de Cans, que ofereix cursos gratuïts d'ensinistrament caní durant sis setmanes a grups limitats de 20 animals. La iniciativa gaudeix d'una gran acceptació i actualment hi ha llista d'espera per entrar-hi. Així mateix, es contemplen altres iniciatives que puguin significar a la llarga evitar l'abandonament d'animals. En aquest sentit, la que es troba més propera a la seva realització és un club 'd'Agility', de cara al pròxim any.

Des de coloms a voltors

Rafa de Juan passeja per un dels passadissos envoltat de gàbies de cans. Tots han passat per les seves mans i la majoria lladra al seu pas. Es dirigeix de nou a l'hospital. Han duit un moix i l'ha d'esterilitzar. "Hem iniciat una campanya municipal d'esterilització de moixos a focus crítics de Palma. Solen ser solars no construïts, on els animals es reproduïxen sense aturall, fet que pot dur a convertir-los en focus importants de brutor. Comptam amb la col·laboració de voluntaris, que alimenten els animals, i que, juntament amb els nostres operaris, col·loquen gàbies trampa i els porten cap aquí. Els sotmetem als tests de leucèmia i fiv i els esterilitzam si han donat negatiu. Després són emportats de nou a la seva zona habitual", explica.

Per altra banda, Son Reus realitza accions de control de plagues, com els coloms, que són capturats diàriament

per diferents barris de Palma en una iniciativa que radica en controlar la població d'aquestes aus. El centre captura a l'any uns 2.500 coloms a través de gàbies enganadores o bé mitjançant xarxes projectades a pressió.

Altres aus ben diferents, els voltors

negres, tenen també la seva quota de protagonisme a Son Reus. N'hi ha dues parelles dedicades a la cria en captivitat (cinc polls hi ha nascut des de 1983, essent pioners a Espanya en aquesta fita) i són les estrelles del servei de protecció de l'avifauna balear i defensa ecològica, un servei que lluita, a més, per la recuperació de les espècies silvestres en perill d'extinció.

Equip multidisciplinari

Evidentment, la feina veterinària no és ni l'única ni la principal que s'executa a Son Reus. Les tres persones que formen l'equip administratiu i els nou operaris de l'Empresa Municipal EMAYA tanquen el cercle. Els primers atenen les trucades telefòniques i l'emissora interna, informen el públic sobre les adopcions, llicències, taxes i horaris, realitzen les tasques pròpies del procediment d'adopció o porten a terme les estadístiques, entre altres feines. Per la seva banda, el personal d'EMAYA realitza serveis externs i interns. Entre els primers, destaquen la recollida d'animals a domicili i a la via pública, la col·locació i recollida de gàbies trampa per a moixos, la realització de la campanya de control de coloms a la ciutat de Palma o la recollida de cadàvers. Dels segons, suport a la feina dels veterinaris, transport dels animals a les gàbies, neteja de les instal·lacions, maneig del forn crematori, manteniment i alimentació de les tortugues, dietes i maneig de les aus i feines de manteniment de les instal·lacions, entre altres tasques.

Costosa eliminació de cadàvers

A una cinquantena de metres de l'hospital veterinari s'hi troba el forn crematori, on s'incineren tots els cadàvers que arriben a Son Reus. En funcionament des de 2008, el forn està en marxa tres dies a la setmana durant tot el matí, al llarg d'aproximadament 5 hores, i converteix en cendres tots els cadàvers de cans i moixos o restes, que arriben al centre

procedents de tota l'Illa (espais públics, clíniques, protectores, etc.). El passat any varen ser incinerats

8.169 animals, uns 300 més que l'any anterior. El funcionament del forn crematori té un elevat cost pel centre, assenyalen Morell i de Juan. No obstant, és la millor manera possible que hi ha a l'Illa per destruir les restes d'animals.

Alberto Anguera Puigserver,

a l'altra banda de la Veterinària

La vida és el resultat de la suma d'eleccions i descarts. Normalment, triar una cosa implica rebutjar-ne una altra, casi sempre incompatible. I aquí, en l'encert o el fracàs d'una elecció, radica per a moltes persones l'essència de la vida. La d'Alberto Anguera pareixia estar lligada des de la seva infantesa a la Veterinària, tant per qui és son pare (Tomeu Anguera), com per les seves inquietuds adolescents. Per això estudià la carrera a Saragossa i es convertí en manescal. Però prest es sentí atret per altres assumptes que l'anaren allunyant dels animals i fa ja uns anys que roman completament aliè a aquest món.

Alberto Anguera (Palma, 1964) és actualment el director provincial de Sanitas, una de les companyies d'assegurances mèdiques capdavanteres a Espanya. Ser el màxim responsable de la companyia a Balears (ho és des de fa un any i mig) li reporta una gran satisfacció personal perquè suposa un repte professional. Com ell mateix explica, "es tracta d'un negoci de xifres. De compres de serveis i vendes d'assegurances i de controlar diàriament els números. Estàs sotmès permanentment a l'òptica de la multinacional, que t'exigeix resultats. Per fortuna i malgrat l'actual conjuntura econòmica, a l'habitant de les Illes li costa desprendre's de l'assegurança mèdica i continua demanant ofertes i contractant pòlisses. Ser competent en aquest gremi és molt gratificant, però per això has de suportar un elevat grau d'estrès i exigència. Tot té la seva part". Intenta mitigar aquesta pressió amb exercici físic i desconnectant els caps de setmana, fet que no sempre aconsegueix. Abans de ser el màxim responsable de la companyia, Alberto Anguera hi havia desenvolupat durant un any i mig el càrrec de director mèdic o *controller*, és a dir, l'encarregat de negociar amb metges i hospitals les tarifes de l'asseguradora i de controlar-ne la despesa. Però com ha arribat un veterinari a aquest lloc? Quin camí seguí? D'ençà la seva llicenciatura, el manescal ha pres

part en un ral·li formatiu i laboral sense descans. "En acabar la carrera vaig fer la 'mili', que aleshores encara era obligatòria. Recordo que mon pare arribà un dia amb un munt de llibres que havia comprat a Madrid i me digué que eren per preparar unes oposicions a la Comunitat Autònoma. Com no tenia massa clar què havia de fer, vaig aprofitar aquella època per preparar-les. Vaig treure la plaça a la Conselleria d'Agricultura, on m'encarregava de coordinar i gestionar les ajudes comunitàries per al sector primari. Era una feina còmoda però massa burocràtica", recorda Alberto Anguera sobre la seva primera experiència laboral. Molts pagarien per aquesta seguretat, però no el nostre protagonista, que ja començava a donar mostres de la vocació empresarial que dormia en el seu interior. Així, l'any 92 muntava una franquícia de telefonia mòbil en plena eclosió de les telecomunicacions, fet que exemplifica el seu instint emprenedor. Igualment, obria un negoci de comercialització de paquets turístics, de '*Bussiness to bussiness*', en el que negociava llits amb establiments hotelers i 'touroperadors' al millor preu. Aquestes dues aventures significaven les primeres passes per abandonar la seva plaça a la (aleshores) Conselleria de Sanitat, on havia aterrat per fer d'inspector de sanitat. La seva inquietud el dugué a apuntar-se a un curs de direcció general d'empreses a càrrec de la reconeguda escola de negocis ESADE, que havia arribat a Palma i que li brindava l'oportunitat de poder formar-se específicament en el món dels negocis sense necessitat d'abandonar la feina. "Va ser una gran sort perquè vaig poder realitzar una formació molt sòlida i específica que no és fàcil compaginar. Vaig sacrificar totes les meves vacances per treure'm el títol", recorda. D'excedència a la Conselleria, GESMA es convertí en la primera experiència d'Alberto Anguera com a directiu dins l'àmbit sanitari. El grup que gestionava l'Hospital General, l'Hospital Joan March i l'Hospital Psiquiàtric el fitxà per a la

plaça de director de gestió per encarregar-se dels aspectes financers, de compra, serveis generals, etc. Aquesta feina li obrí les portes, l'any 2003, del Govern Balear, quan va ser nomenat gerent d'Atenció Primària, és a dir, encarregat de coordinar els 45 centres sanitaris de Mallorca. "Va ser una etapa molt productiva perquè vaig aprendre molt", recorda. "A més, resultava curiós que un veterinari fos el cap de 1.500 persones, de les que 600 eren metges", comenta, jocós. El final del cicle polític significà la seva sortida del Govern, l'any 2007, i el seu aterratge a Sanitas després d'una breu experiència a ASER, una empresa de la península que gestionava quatre centres geriàtrics a l'Illa.

Alberto Anguera no descansa i vol seguir evolucionant: "Tinc clar que la vida són cicles i ara n'estic immers en un de molt profitós. A veure fins quan. Tot i que m'he allunyat de la Veterinària, a la que no crec que torni, he pogut comprovar que és una professió amb un elevat grau de preparació i, sobretot, molt polivalent. No m'hi dedico però entre mon pare i la meua exdona, que ho són, i molts d'amics manescals que conservo, mai perdré el contacte amb la professió, a la que sempre li estaré agraït". "A més -confessa- la meua filla petita, de 14 anys, ja s'hi comença a interessar".

El panorama polític de les Illes canvia substancialment després del 22-M

El Partit Popular guanyà per majoria absoluta les eleccions autonòmiques i municipals que tingueren lloc el passat mes de maig. Al tancament d'aquesta edició, el president del partit, José Ramon Bauzá, encara no havia estat investit president del Govern de la Comunitat Autònoma, fet pel qual encara no es pot informar de quins seran els màxims responsables de les carteres que afecten a l'àmbit de feina del col·lectiu veterinari (salut, medi ambient, agricultura...). Per altra banda, hi ha col·legiats que sí ja saben quin serà el seu futur polític, com és el cas de Carlos Simarro, que recupera la batlia de Sóller, o de Biel Puigserver, que passa a l'oposició a Andratx. A Menorca, Sergi Cruz també passa a l'oposició a Sant Lluís després d'haver sigut regidor de medi ambient.

Los mutualistas de A.M.A. con seguro de coche podrán aplicar gratis un repelente de agua para parabrisas

Los mutualistas de A.M.A. que tengan seguro de automóvil podrán aplicar gratis en el parabrisas de su vehículo *LuniaShield*, un repelente de agua activo durante 20.000 kilómetros, distribuido por Grupo Lunia, que mejora las condiciones de visibilidad y la seguridad al volante. A partir de 80 kilómetros por hora, *LuniaShield* garantiza plena visibilidad sin necesidad de emplear los limpiaparabrisas del vehículo. El producto, que ha revolucionado la seguridad visual de la conducción cotidiana, resulta especialmente útil ante tormentas y aguaceros. Grupo Lunia es proveedor de referencia en los seguros de automóvil de A.M.A., la mutua de los profesionales sanitarios. Sólo por llevar el coche a uno de los talleres del Grupo, se les aplicará gratuitamente *LuniaShield* en sus parabrisas.

'Me de Raça Mallorquina', un cop de mà a la ramaderia

L'Associació de Ramaders de l'Ovella de Raça Mallorquina i la Cooperativa comercialitzaran carn de les seves explotacions, sota la marca distintiva

La Societat Cooperativa de Ramaders d'Ovella Mallorquina i l'Associació de Ramaders de l'Ovella de Raça Mallorquina han iniciat un projecte per comercialitzar la carn procedent dels animals inscrits en els Llibres Genealògics de l'Ovella de Raça Mallorquina o de la Ovella de Raça Roja Mallorquina o en els Registres de Patró Racial de les mateixes races. Gràcies a l'impuls i la feina dels 4

veterinaris que treballen a l'Associació, es preveu una producció anual de 18.000 mens, procedents de les 156 explotacions inscrites, un fet que donarà un impuls a la seva malmesa situació econòmica. Es comercialitzarà me de llet (menys de 7 setmanes de vida i 7 quilos) i me gros de raça mallorquina (entre 7 i 13 quilos i edat inferior a 13 setmanes), així com mens d'ovella de raça roja mallorquina, amb un pes en canal de 8 a 11 quilos i de menys de 75 dies de vida. Els responsables del projecte han assenyalat que es tracta "d'una carn tendra amb unes característiques excel·lents, procedent d'explotacions en les quals el ramat pastura en extensiu i alimentat amb els recursos naturals del camp".

El Col·legi comença a cercar un nou local social

A finals de març va tenir lloc l'Assemblea General, en la que s'acordà l'inici del procediment de consultes i recerca

El COVIB celebrà el 30 de març la seva Assemblea General anual. Se procedí a la lectura i aprovació de l'acta de 2010, al repàs a la memòria d'activitats i a l'aprovació dels comptes del 2010, així com a la presentació del pressuposts de 2011, que s'aprovaren per majoria. Una vintena de veterinaris participaren a l'assemblea, que tingué lloc al saló d'actes del Col·legi de Metges. Dos varen ser els punts que centraren l'atenció de l'acte: el local social i el procediment per analitzar i millorar el funcionament del registre d'identificació animal, sobre el qual es presentaren les primeres conclusions.

"Per una qüestió de benestar i seguretat". Així va definir el president del

Col·legi, Ramon Garcia, el principal motiu pel qual la junta de govern considera imprescindible canviar de seu col·legial. Per això, es presentà una proposta per localitzar i adquirir un nou local que es pugui convertir en la seu del futur. Garcia enumerà un seguit de factors que provoquen que l'actual pis hagi quedat obsolet per a les necessitats funcionals del Col·legi. "L'equip d'administració s'amuntega en els despats i jo ni me puc reunir perquè no tinc lloc per asseure'm. El mateix li passa a la nostra tècnica, que ha de ser testimoni de reunions mentre fa la seva feina. No és pràctic i se'ns ha quedat petit", explicà el president, que afegí que "aconseguir un nou espai ens donaria, a

més, un valor afegit, corporativament, a més de permetre'ns la realització de les diferents activitats formatives que cada any portem a terme". Per això, es presentà (i s'aprovà per majoria) una proposta per cercar el local. En ella es contempla la creació d'una comissió específica que estudiarà les necessitats, realitzarà un esborrany, el presentarà als col·legiats i estudiarà les seves proposicions i al·legacions. D'aquí sortirà una proposta definitiva que serà la primera passa per cercar el local, l'adquisició del qual quedaria subjecte a la seva aprovació en junta general extraordinària. La intenció de la junta és que tot aquest procés es pugui realitzar en el decurs de l'any.

Per altra part, es presentà el projecte d'anàlisi i millora del procés d'Identificació Animal, sobre el qual s'ha treballat en els darrers mesos, aconseguint uns òptims resultats (s'ha actualitzat el registre d'entrades) i localitzant els principals problemes en la gestió del Registre (identificant-se els errors que generen més del 80% de les incidències, com són DNI erroni, falta de l'ID del xip, absència de firmes i modificació de dades sense alta registrada). El secretari del Col·legi, Jesús Martínez donà a conèixer també les propostes i idees per seguir millorant el procés.

En el torn de preguntes, la veterinària Delia Saleno, de la Clínica Son Dureta, demanà informació sobre un cas de falsificació de la seva firma que mai no ha estat esclarit per les autoritats competents. Ramon Garcia explicà tots els procediments seguits per la institució en aquest cas en concret, un cas posat en coneixement dels organismes competents, i lamentà la seva falta de resposta, a l'hora que es comprometé a fer un seguiment del cas.

13

VICTÒRIA VETERINÀRIA EN EL II TORNEIG DE PÀDEL ENTRE COL·LEGIS.

Els manescals Joan Ignasi Serra i Nicholas Murgatroyd (ambdós a la foto, de blanc) foren els guanyadors en la seva categoria del II Torneig de pàdel solidari entre col·legis professionals, que es disputà a mitjans de juny a Son Sardina. Set veterinaris repartits en sis parelles prengueren part en aquest torneig, els fons del qual es destinaren a la Fundació Natzaret d'acollida a nins/es els pares dels quals no poden satisfer les seves necessitats bàsiques. També hi participaren David Villa, Mercè Tobaruela, Elisabeth Fernández, Ricardo Andreu i César Villarroja, que, a diferents nivells, mostraren les seves habilitats amb la pala. El bon ambient, la competitivitat i el 'pique' entre professionals de diferents àmbits en varen ser els principals alicients.

Noms del COVID

Ens agradaria que els col·legiats ens poguéssim conèixer un poc més. La feina diària i l'estil de vida d'aquest segle XXI fa que les relacions socials entre col·legues siguin de cada vegada més complicades. Anima't a col·laborar i envia'ns la teva fitxa. A tothom li agradaria saber alguna cosa més de tu...

Nom: Pau Alorda Gayà.

Edat: 30.

Universitat i promoció: Santiago de Compostel·la (1998).

On treballes actualment? Al Servei de Ramaderia de la Direcció General d'Agricultura i Desenvolupament Rural.

Estat civil: Fadrí.

Fills: Cap ni un.

Afeccions: Anar al cinema, viatjar, la fotografia...

Menjar preferit: Els macarrons de sa padrina.

I el que més avorreixes: Cigrons.

Quin llibre tornaries a rellegir? 'El camino' de'n Miguel Delibes.

A quin lloc del món t'agradaria perdre't? A Nova Iork.

Amb qui hi aniries? Amb la meua parella.

Quin animal t'agradaria ser? Un ós.

De no haver sigut veterinària, a què t'hauries dedicat? Fisioteràpia.

EL CURS BÀSIC DE PESCA, TOT UN ÈXIT.

Dinou veterinaris assistiren a començaments de maig al Curs Bàsic de Pesca, que el COVID i el Consell General de Col·legis Veterinaris coorganitzaren a Palma. Quatre sessions teòriques de 4 hores cada una i una visita a la piscifactoria 'Acuicultura Balear', en el Coll den Rebassa (a la foto), oferiren els assistents un complet punt de vista sobre la situació actual del sector pesquer al món, sobre els avanços en les tècniques de conservació de productes pesquers, les presentacions d'aquests productes, les característiques principals de la pesca d'extracció i de la indústria aquícola o els controls oficials en la producció i comercialització de productes pesquers. Els curss compta amb l'acreditació de la Comissió de Formació Continuada de les Professions Sanitàries de la Comunitat de Madrid.

CONFERÈNCIA SOBRE e-SALUT PÚBLICA.

El cap del Departament de Protecció de la Salut de la Direcció General de Salut Pública i Participació del Govern Balear, el veterinari Toni Colom, va oferir el passat 10 de maig una conferència sobre e-Salut Pública a Palma, convidat per la Reial Acadèmia de Medicina de Balears. Sota el títol 'Estratègies per a una e-Salut Pública', Colom va donar a conèixer el procés d'execució de l'estratègia, basada en tecnologies d'informació i comunicació (eines Web 2.0), il·lustrant la seva explicació amb exemples de projectes espanyols i europeus que es desenvolupen en aquest sentit. El president de la Reial Acadèmia de Medicina, el també veterinari Tomeu Anguera, va ser l'encarregat de presentar al conferenciant.

Obituari

Francisco Magre Sanmartí.

“El pasado 4 de abril falleció en Palma a los 81 años Francisco Magre, uno de nuestros amigos más queridos por parte de aquellos compañeros que tuvimos la suerte de conocerle y tratarle durante años. Exponer solamente su faceta profesional (clínica de caballos, enseñanza y veterinario militar) sería incompleto si no habláramos de su calidad humana, demostrada a lo largo de su vida. Paco fue un hombre que vivió entregado a los demás, participando y tratando de resolver con semblante sonriente sus inquietudes, fueran las que fueren. Fue padre de siete hijos, a los que estuvo muy unido, así como a su mujer, María, que estuvo siempre dedicada a él durante su larga y penosa enfermedad. No quisiera finalizar este obituario sin dar a Paco las gracias, esté donde esté, por el bien que nos hizo y que Dios, desde las alturas, se lo habrá recompensado. Que en paz descanse”.

Francisco Solà

Natalia Henkel Llompart.

Murió el 6 d'abril a Palma, a l'edat de 36 anys, a causa d'una leucèmia. Estretament relacionada amb el món del proteccionisme animal, treballava per a l'associació Baldea i sempre havia exercit de veterinària clínica. El Col·legi lamenta profundament aquesta pèrdua. Descansi en pau.

15

Un gran pacte per a l'educació

El COVIB és una de les 24 entitats que pren part a la Plataforma 'Reclamam als partits polítics un gran acord per a la reforma del sistema educatiu de les Illes Balears'. Es tracta d'una iniciativa del cercle d'Economia de Mallorca creada amb l'objectiu d'exercir de grup de pressió per millorar les polítiques educatives a l'arxipèlag. La Plataforma considera que el sistema educatiu de les Illes Balears continua afectat per greus problemes de qualitat, entre els quals el fracàs escolar i l'abandonament dels estudis preocupen especialment. Per això, el passat 29 d'a-

bril, la Plataforma presentà a Palma una llista de propostes als partits polítics, com la millora del professorat o el foment de l'avaluació d'alumnes, docents i directius, entre d'altres. Jorge Cañellas, vocal de la Junta, va ser el representant del COVIB a la reunió, que comptà amb la presència del president del Govern Balear, Francesc Antich. Altres integrants d'aquesta Plataforma són els col·legis professionals d'arquitectes i advocats, la Cambra de Comerç, la UIB, la patronal Escola Catòlica o la Federació d'Associacions de Directors d'Institut.

Porreres, Costitx, Santa Eugènia, Montuïri, Estellencs i Esporles se sumen al conveni del RIACIB

Els representants dels municipis de Porreres, Costitx, Santa Eugènia, Montuïri, Estellencs i Esporles (aquests dos darrers a la foto) signaren per abril, en dues tongades, el conveni per al control d'animals de companyia a Mallorca amb la directora insular de Projectes, Maria Antònia Ferrari, i el president del COVIB, Ramon Garcia.

Amb la incorporació d'aquests sis municipis, ja són 34 els ajuntaments de l'Illa que tenen accés al Registre d'Identificació

d'Animals de Companyia, RIACIB, que el COVIB gestiona, des que comencés aquesta campanya, per octubre de 2010. La iniciativa, consensuada entre COVIB, Govern i Consell de Mallorca, s'ha de traslladar també a la resta d'illes en pròximes dades.

Les funcions del Col·legi en el Registre són editar i distribuir els documents, d'introduir, comprovar i controlar les dades del registre i de fer el manteniment i la custòdia dels arxius.

Deu anys de Vigilància Entomològica enfront a la Llengua Blava

David Borràs Borràs, Laboratori d'Entomologia (Laboratori de Sanitat Animal) d'Ibabsa.
Dr. Javier Lucientes Curdi, Universitat de Saragossa. Departament de Parasitologia.
Ricardo del Río, Cristina Rincón Otero i Dr. Miguel Ángel Miranda Chueca, UIB. Grup d'estudi de malalties emergents a les Illes Balears. Laboratori de Zoologia.

La Llengua Blava (LIB) és una arbovirus transmesa per determinades espècies de dípters inclosos en el gènere *Culicoides* (Diptera, Ceratopogonidae). Fou declarada a les Illes Balears per primera vegada durant l'octubre de 2000, produint-se concretament la incursió del serotip 2 del virus de la Llengua Blava (vLIB). A partir d'aquest moment s'establiren per part de l'extingida Conselleria d'Agricultura i Pesca de les Illes Balears les mesures oportunes pel seu control i vigilància. S'encomanaren les tasques de vigilància entomològica al Laboratori de Zoologia de la UIB, i després de gairebé tres anys de silenci epidemiològic, i de relaxar-se les mesures enfront a la vigilància i control de la malaltia, en obtenir l'estatus de zona lliure de LIB a finals de 2002, es va declarar a l'octubre de 2003 un nou brot de LIB-4.

Al 2004, després de la incursió del vLIB en territori peninsular (LIB-4), el Ministeri de Medi Ambient Rural i Marí va elaborar un Programa de Prevenció i Vigilància enfront a la LLB en base a la transposició en el RD 1228/2001 de la directiva Europea 2000/75/CE. A partir de setembre d'aquest mateix any l'IBABSA, en col·laboració amb la UIB, van assumir les tasques referides a la Vigilància Entomològica, en incrementar-se el nivell d'exigència de l'esmentat programa. Així, després de deu anys de treball en aquest camp, és moment de recapitular i veure el que coneixem i què ens queda per saber entorn a aquest grup d'insectes. En aquest sentit, exposarem breument les nostres aportacions al coneixement de la distribució i ecologia de les espècies de *Culicoides* associades a explotacions ramaderes de les Illes Balears:

- Des de l'inici dels mostrejos entomològics es va constatar la presència de les principals espècies vectorres del virus de la Llengua Blava en la Conca Mediterrània: *C. (Avaritia) imicola* Kieffer, 1913 (Il·lustració 2) i el Complex Obsoletus, concretament *C. (Avaritia) obsoletus* "sensu

stricto" (Meigen, 1818) i *C. (Avaritia) scoticus* Downes & Kettle, 1952.

- S'ha determinat l'estacionalitat de *C. imicola* així com del Complex Obsoletus (veure Gràfic 1), presentant la primera un pic poblacional durant els mesos de setembre-octubre i entorn al mes de juny el Complex Obsoletus.

- Existeixen diferències significatives en l'abundància relativa en les tres illes mostrejades al llarg de l'any. El complex Obsoletus és el grup d'espècies predominants a Mallorca durant els mesos juny-juliol, mentre que a Menorca ho són altres espècies com ara *C. newsteadi*. Al setembre-octubre *C. imicola* és molt abundant a Mallorca, mentre que a Menorca les poblacions són molt més reduïdes. Cal destacar les baixes poblacions detectades de *C. imicola* en les explotacions de mostreig d'Eivissa.

- Mitjançant els mostrejos entomològics setmanals s'ha establert un període lliure respecte a *C. imicola* superior a 100 dies.

- S'ha aprofundit en el coneixement de la bioecologia dels vectors de la Llengua Blava, realitzant estudis sobre el seu cicle d'activitat diària i sobre els llocs preferents de cria d'aquestes espècies (Il·lustració 3) així com la seva relació entre paràmetres climàtics i la seva distribució.

- Durant el període de mostreig 2001-2011 s'han capturat fins a la data un total de 457.086 *Culicoides*, dels que un 6,27% foren identificats com a *C. imicola*, un 39,28% com pertanyents al complex Obsoletus, 0,01% *C. pulicaris* i el 54,44% altres *Culicoides* spp, en un total de 7.994 mostres.

- S'han identificat fins a 25 espècies incloses en el gènere *Culicoides* associades a explotacions ramaderes de Balears.

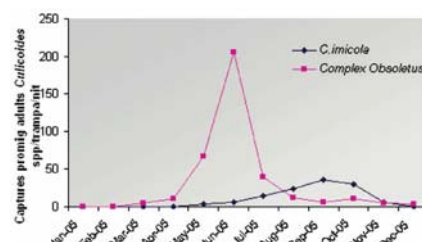
- S'ha col·laborat en la coordinació del Programa Nacional de Vigilància Entomològica enfront a la Llengua Blava, impartint cursos de formació per a la identificació dels principals vectors de la

Il·lustració 1. Recollida de les captures d'adults del gènere *Culicoides* obtingudes mitjançant tramps de llum UV.

Il·lustració 2. Femella adulta nul·lipara de *C. imicola* vista a la lupa binocular.

Captures mensuals promig de *C. imicola* i del complex Obsoletus. Dades de l'estació de mostreig Felanitx, 2005.

Il·lustració 3. Els possibles llocs de cria de *C. imicola* el constitueixen substrats humits amb un elevat contingut en matèria orgànica.

Fotos cedides per Ibabsa.

Llengua Blava, així com contribuint en l'anàlisi dels mostrejos realitzats a nivell nacional produint treballs tan científics com de divulgació general.

- S'han implementat tècniques de biologia molecular per a la identificació dels membres del complex Obsoletus.

- S'ha participat en l'assessorament d'institucions com l'EFSA a arrel del brot de Llengua Blava serotipus 6 que va assolir a nord d'Europa l'any 2006.

Tot i això queda encara molt per estudiar sobre aquest grup d'insectes, especialment aquells aspectes relacionats en el control dels vectors i competència vectorial de les distintes espècies implicades en la transmissió.

Presentat per CLÍNICA CANIS

Pedro Pujol • Luis Riera • Mar Fortuny • Miguel Omaña • Pedro P. Luna • Esteban Pujol

Se presenta de urgencias a nuestra clínica veterinaria una perra yorkshire terrier de 6 años de edad (**foto nº1**), con un cuadro de disnea severo y dificultad respiratoria que no respondía a medicación con corticoides y antibióticos. En los días anteriores había sido hospitalizada por el mismo motivo. El cuadro de ruidos respiratorios e intolerancia al ejercicio se había ido agravando en los últimos meses, haciéndose cada vez más difíciles los paseos por la calle debido al fuerte estridor y dificultad respiratorios.

En la exploración clínica observamos que se trataba de una disnea principalmente inspiratoria que empeoraba al someter al animal a estrés. La auscultación cardíaca era normal, al igual que el electrocardiograma, exceptuando una

Foto 1

leve arritmia sinusal respiratoria a un ritmo de 150lpm. Realizamos una radiografía en inspiración presentando la imagen siguiente (**foto nº2**).

¿Cuál es su diagnóstico diferencial?
¿En base a la radiografía realizada, cuál es el diagnóstico más probable?
¿Qué tratamiento médico y/o quirúrgico propondría?

(Resolució a la pàgina 22)

reconeixement

col·legi

JAIME REINA GUANYA EL III PREMI DE FOTOPERIODISME.

El fotògraf 'freelance' Jaime Reina, que col·labora amb el COVIB des de fa 8 anys, ha estat el guanyador del III Concurs de Fotoperiodisme Illes Balears, organitzat pel Govern. Reina fou elegit vencedor entre 25 candidats pel seu treball sobre Jorge Lorenzo. La seva sèrie de fotografies del campió de motociclisme va convèncer el jurat. Jaime Reina també va presentar alguns treballs realitzats per al COVIB.

Altes:

- 883 - Esteban Pujol Luna**
Des de l'1 de març de 2011
- 884 - Esther Granados Lopera**
Des de l'1 d'abril de 2011
- 885 - Héctor Eduardo Olaciregui Fabiano**
Des de l'1 d'abril de 2011
- 325 - Damián Duran Servera**
Des de l'1 d'abril de 2011 - Recol·legiació
- 886 - Begoña Manso Sanz**
Des de l'1 d'abril de 2011
- 887 - Aleix Rius Rigau**
Des de l'1 de juny de 2011
- 807 - Juan Luis Fuster Font**
Des de l'1 de juny de 2011 - Recol·legiació

Baixes:

- 191 - Miquel Puig Riera de Conias**
Des del 14 de març de 2011
- 862 - Cristina Utrera Busquets**
Des del 16 d'abril de 2011

Altes de Centres:

Serveis Veterinaris Ciutat D'Inca.
Avda. General Luque, 372 Local
07300 Inca

Titulars: **Diana De Juan Mohan**
César Villarroja Folgueira

Centre de radiodiagnòstic:

MRIVETS Resonancia Magnética Vet. SC
C/ Magallanes, 3 B
07014 Palma

Titular: **Miguel Ángel Omaña García**

coneguem millor les clíniques veterinàries de Balears

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Consultori Veterinari Bunyola

Parlar del nou Consultori Veterinari de Bunyola és encara una utopia. El centre canvià de mans per desembre de 2010 i actualment es troba immers en un procés de reforma que es pot perllongar per uns quants mesos. De moment, els nous inquilins han donat aire al Consultori, ampliant horaris i oferint nous serveis però, per ara, el negoci conserva l'equipament clínic d'abans, la distribució de dependències i, fins i tot, la mascota: 'Ros', un moix roig del qual es desconeix l'edat.

El Consultori de Bunyola fa anys que és obert, però a finals de l'any passat, el veterinari Antoni Marí, propietari de la Clínica +Cotas de Palma i vocal de petits animals de la Junta del Col·legi, decidí, gairebé per un impuls, adquirir el negoci. Desconeixia totalment la situació empresarial del Consultori, però es llançà a la piscina. Tal com ell mateix reconeix, "no sabia res d'aquest consultori i admet que el que vaig fer es pot qualificar de risc. Vaig valorar el fet que està situat a un poble preciós i molt a prop de Palma i que seré jo mateix el que marcarà el seu camí depenent, com és lògic, de com venguin donades. Me vaig limitar a comprar-lo i a començar a fer feina".

El primer que va fer Toni va ser parlar amb la veterinària que hi treballava des de feia uns mesos, Geri Alonso. Natural de Veneçuela, ha treballat als estats Units, on cursà un Màster d'especialista en animals productors de llet, i arribà a Mallorca fa vuit anys. A l'illa sempre ha fet clínica. Ha estat a Palma, Esporles i,

finalment, a Bunyola, on havia aterrat pocs mesos abans de que Toni adquirís el Consultori. Aquest fet fou decisiu per quedar. "Na Geri ja coneix gent a Bunyola, té molt bon caràcter i, a més, domina varis idiomes, i aquí hi ha molts residents estrangers... és perfecta per a aquest lloc", confessa Toni.

El tàndem Geri Alonso-Toni Marí començà la feina de debò. S'ampliaren els horaris d'atenció a la gent, fent matins i capvespres, es començà un servei d'urgències derivat fix i s'engegà una campanya de leishmània i una altra d'esterilització. Al marge d'aquestes primeres decisions, es realitzaren les primeres accions de màrqueting i publicitat, canviant el logo i la imatge de la clínica i introduint-se en el món de les xarxes

socials, per tal de donar-se a conèixer entre amics, veïns i potencials clients. Com explica Toni, "en tenir pocs recursos, ens conformam amb que el poble ens conegui. Ho fem involucrant-nos un poc en la vida de Bunyola, amb els veïns... També hem volgut aprofitar les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies i promovem l'existència del Consultori mitjançant *facebook*, donant-nos a conèixer i interrelacionant-nos amb amics i veïns".

De moment, aquestes iniciatives han primat per sobre de fer una espectacular reforma o modernització de les instal·lacions. "És el que ens agradaria, però al marge de que no ho podem fer pels elevats costos que té, primer preferim consolidar el negoci", afegeix. Si

FITXA

Nom de la clínica: Consultori Veterinari Bunyola.

Titular de la clínica: Antoni Mari Ensenyat.

Adreça: C/ Sant Pere, 17 B. 07111. Bunyola.

Telèfon: 971 61 51 81. cvbunyola@yahoo.es

Teniu obert des de: Desembre de 2010.

Equip humà que conforma la clínica: 2 veterinaris i 1 auxiliar en pràctiques.

Equip tècnic: 1 consulta, RX, quiròfan, ecografia, laboratori, perruqueria...

Especialitats: Dermatologia i medicina interna.

Número aproximat de clients al mes: --

Un comentari:

“En tenir pocs recursos, de moment ens conformam amb que el poble ens conegui... involucrant-nos a la vida de Bunyola. Per altra banda, volem aprofitar les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies i promovem el consultori mitjançant les xarxes socials” (Toni).

bé Toni n'és el propietari, la feina diària recau sobre Geri. “Jo venc per donar una mà de tant en quant, però sobretot per oferir suport moral”, admet Toni Mari. Geri, per la seva banda, explica que “el 60 per cent dels casos que tractam són vacunacions, però també feim dermatologia i medicina interna. La majoria de clients duen cans i moixos, però també és molt habitual l'atenció a conills i a exòtics. Al manco te permet variar un poc”.

L'increment en el volum de feina juntament amb l'ampliació dels horaris han duit la propietat a agafar una auxiliar veterinària, de moment en període de pràctiques. Geri opina que en les darreres setmanes “hi ha hagut més moviment. La gent arriba en cotxe, l'atura sobre l'acera, deixa l'animal, se'n va a aparcar i... al cap d'una estona torna. És la vida de poble i m'encanta”. Toni Mari i Geri Alonso se conformen de moment amb el que tenen. No obstant això, no amaguen la seva ambició. Desitgen que “amb les dosis de feina i il·lusió que invertim, el projecte creixi i se consolidi prest”. La gent de Bunyola tindrà la darrera paraula. Això esperam.

Visita al Museo Diocesano de Mallorca

De muy agradable e ilustrativa puede calificarse la visita que el pasado día 24 de marzo realizó el Colectivo de Jubilados al Museo Diocesano de Mallorca, visita que cosechó además un alto grado de asistencia a esta actividad.

El citado Museo, reabierto hace escasos años después de su restauración,

expone numerosas obras de arte, procedentes en su mayoría de conventos, monasterios, iglesias y de donaciones particulares, destacando entre ellas el bellissimo retablo de Sant Jordi (siglo XV) del pintor Pere Niçard.

La gran suerte de ser guiados durante la visita por Doña Mª Esperanza Beltrán,

hija de nuestro compañero Sebastián, y gran conocedora de este Museo, convirtió la visita del mismo en un continuo coloquio sobre los detalles que caracterizaban el estilo y origen de cada pieza, con sus anécdotas y leyendas incorporadas, que hicieron las delicias de los asistentes.

Al finalizar y como es ya tradicional, los asistentes se reunieron en un antiguo restaurante del centro de Palma, donde se siguió hablando de la agradable visita al Museo Diocesano de Mallorca y la preciosidad de las obras de arte contempladas.

Siempre con la finalidad de mejorar los conocimientos sobre distintas actividades industriales vinculadas con el sector alimentación, el pasado día 25 de mayo se visitaron las bodegas de vino Macià Batle, situadas en Santa María del Camí.

La visita, muy agradable e ilustrativa, ocupó buena parte de la mañana. Los veteranos, guiados por personal de la empresa, pudieron seguir todos los pasos del proceso de la elaboración del vino, en sus distintas variedades y categorías. La visita finalizó con una agradable cata de vinos, acompañada de la proyec-

Las bodegas Macià Batle acogen al Colectivo

ción de unos vídeos exponiendo la historia y situación actual de tan prestigiosas bodegas.

Al finalizar y como es ya tradicional, los asistentes se reunieron en un antiguo 'celler' de Santa María, donde se siguió hablando de la agradable visita a las Bodegas y de la necesidad de fomentar estas actividades.

El desplazamiento fue realizado en tren por la mayoría de asistentes, que disfrutaron de la comodidad del transporte para un colectivo que ya tiene a veces dificultades para conducir su propio vehículo.

- De qui són propietat les proves clíniques que el veterinari realitza per fer un diagnòstic (radiografies, analítiques, ecografies...), de la clínica o del pacient?
- Si aquest ens les demana, estam obligats a donar-les-hi o és suficient amb un informe del veterinari?

La cuestión relativa de a *quién* pertenecen los datos clínicos de un determinado animal, así como la obligación o no de un veterinario de facilitar dichos datos, puede abordarse desde tres ópticas diferentes: Desde un punto de vista de las obligaciones *Deontológicas* del veterinario, desde el punto de vista de la regulación legal de *protección de datos de carácter personal*, y finalmente, desde el punto de vista de las responsabilidades que se derivarían en un eventual conflicto con el propietario, considerado éste como un *consumidor o usuario*.

Así, en primer lugar tenemos varias disposiciones en el Código Deontológico para el Ejercicio de la Profesión Veterinaria que aluden a esta cuestión. El Capítulo VI (Art. 17 a 22) de dicho Código está dedicado a la relación con los clientes; y en especial, cabe destacar lo dispuesto en el Punto 5 del Art. 19: “*El veterinario está obligado, a solicitud del cliente, a propor-*

cionar a otro veterinario los datos necesarios para completar el diagnóstico, así como el examen de los resultados de las pruebas practicadas. Asimismo, está obligado a asegurar por sí o a través de otro veterinario la continuidad en los cuidados de los animales enfermos que le hayan sido confiados”. Desde esta óptica, pues, podría derivarse la obligación del veterinario de proporcionar las pruebas clínicas del animal a su propietario, si éste así lo solicitara, y si esto fuera para su examen por otro veterinario.

Desde el punto de vista del tratamiento de los datos y atendiendo a si éstos gozan de la protección ofrecida por la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal, tenemos que el Artículo 3.a) de la LOPD define los datos de carácter personal como “*cualquier información concerniente a personas físicas identificadas o identificables*”; resultando claro, pues, que los datos de un animal, no son

datos de carácter personal, y que por tanto, no puede considerarse que sean datos propiedad del dueño del animal. Así las cosas, según lo dispuesto en esta Ley, el propietario/cliente no goza del Derecho de Acceso contenido en el Art. 15 de la LOPD.

Finalmente, desde el punto de vista de *Consumo*, y a los efectos de una eventual reclamación ante la Dirección General de Consumo, si partimos de la base de que la relación veterinario-propietario del animal es considerada contractual o negocial, y que por tanto sería de aplicación la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios, entendemos que existe un derecho del consumidor a obtener todas las pruebas clínicas del animal.

En conclusión, podemos afirmar que si bien las pruebas clínicas del animal -así como los ficheros que las contienen- son propiedad del veterinario o de la clínica veterinaria, hay una obligación derivada de las normas mencionadas de proporcionar a los clientes-propietarios del animal dichas pruebas, si así lo solicitan.

BUFETE ANTONIO FONT
ABOGADOS

21

art al COVIB

AMPARO SARD 'ATERRA' AL COVIB.

Amparo Sard (Mallorca, 1973) ha cedit aquest trimestre al Col·legi dues de les seves obres. Es tracta d'una reconeguda artista que ha participat en nombroses exposicions individu-

als i col·lectives des de l'any 2000. La darrera d'elles, a la 'Rena Bransten Gallery' de San Francisco. També ha exposat a ciutats com Madrid, Nova Iork, Miami, Barcelona, Tòquio o Mèxic. Igualment, ha participat en un bon grapat d'edicions de la Fira ARCO i a altres exposicions col·lectives.

DIAGNÓSTICO DIFERENCIAL

En el diagnóstico diferencial habrá que considerar patologías tan diversas como enfermedades inflamatorias, infecciosas y parasitarias: neumonía, traqueobronquitis, asma; enfermedades que obstruyan las vías aéreas: alteraciones laríngeas, colapso traqueal, estenosis traqueal, colapso bronquial, cuerpos extraños, neoplasias y enfermedades cardíacas.

En nuestro paciente ya pudimos emitir un primer diagnóstico de colapso traqueal severo al observar la imagen radiográfica. Tanto la tráquea cervical como la intratorácica aparecían colapsadas. Aun así y una vez estabilizado el animal se realizó una analítica general siendo normal, al igual que el estudio ecocardiográfico y electrocardiograma.

El colapso traqueal es una causa común de tos y disnea en el yorkshire terrier y otros perros de razas pequeñas, y aunque a veces solo afecte a la región cervical, en la mayoría de los casos afecta también a la tráquea intratorácica y en algunas ocasiones además a los bronquios principales.

TRATAMIENTO MÉDICO

Ante el estado de gravedad de nuestro paciente, fue ingresado de urgencia con **oxigenoterapia** y sedación leve con **butorfanol**. Se inyectaron **corticoides** iv para mejorar el edema e inflamación de laringe y tráquea, producido en ocasiones por el aumento de esfuerzo respiratorio. Algunas veces el cuadro puede complicarse con la presencia de un edema pulmonar no cardiogénico, o en otras incluso con un edema de origen cardíaco. No hay que olvidar que muchos de estos yorkshires tienen una edad avanzada y pueden además presentar otras patologías valvulares, principalmente mitral con el riesgo de edema de pulmón, y por tanto con la necesidad además de administrar **diuréticos**. Otros medicamentos que pueden mejorar los síntomas de colapso traqueal crónico son antitusivos como **codeína** y **butorfanol**, broncodilatadores como la **teofilina**, y antibióticos en algunas ocasiones, al igual que el control del sobrepeso y evitar esfuerzos intensos.

A pesar de una medicación agresiva y al ser una patología degenerativa y progresiva de los anillos cartilaginosos, los signos clínicos suelen empeorar con el

tiempo, requiriendo cirugía o técnicas intervencionistas como la aplicación de un **stent traqueal**.

TRATAMIENTO QUIRÚRGICO

Las técnicas quirúrgicas descritas, y que nosotros hemos realizado en el pasado, consisten en aplicar prótesis anulares extraluminales alrededor de la tráquea. Para ello se utilizan jeringuillas de polipropileno, de las cuales se obtienen dichos anillos, a los que se les realizan pequeños agujeros por los que se pasarán posteriormente las suturas para su unión con la tráquea. Aun así, tanto por nuestra experiencia, como por los estudios descritos en la bibliografía, los resultados no son demasiado alentadores, presentando altos porcentajes de complicaciones y fracaso de la técnica. Es por ello por lo que recientemente estamos utilizando una técnica intervencionista vía endoscópica de aplicación de **stents traqueales**. Se trata de una malla metálica endotraqueal autoexpandible y muy flexible, aleación de níquel y titanio: el **nitinol**. Nuestra paciente fue sometida a un estudio traqueo-broncoscópico para evaluar el grado y longitud de colapso traqueal (**foto n°3**), a la vez que pudimos confirmar la ausencia de colapso bronquial. Ello constituiría una contraindicación importante para la aplicación del **stent**. Para la elección del **stent** introdujimos primero una guía esofágica con marcas radiolúcidas que nos servirá para poder hacer nuestras mediciones (**foto n°4**). Seguidamente, y una vez intubado el animal, realizamos una radiografía de la tráquea bajo presión ventilatoria positiva de 20cm de H₂O para poder determinar la máxima expansión traqueal. El diámetro del **stent** será de un 10% a un 20% mayor que el diámetro traqueal máximo, siendo su longitud igual a la de la tráquea colapsada pero incrementada 1cm por delante y otro por detrás. Así en nuestro caso aplicamos a la paciente un **stent** de 10mm de diámetro y 62mm de longitud (**foto n°5 y n°6**). A las 48 horas el paciente se fue a casa con medicación con corticoides y butorfanol durante unos días.

DISCUSIÓN

La aplicación del **stent traqueal** es una técnica poco cruenta y rápida, con resul-

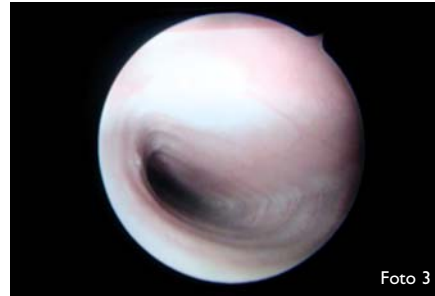

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6

Fotos cedidas per Clínica Canis.

tados valorables a las pocas horas y que en muchas ocasiones será la de elección.

Podemos afirmar que tras la aparición de estos **stents traqueales**, ha habido un antes y un después en el tratamiento de una patología frecuente y sin hasta ahora tratamientos efectivos. Algunas complicaciones descritas que se pueden presentar son: rotura o migración del **stent**, tos, neumonía, retención de secreciones, formación de tejido de granulación y estenosis, y progresión del colapso traqueal o bronquial; y para evitarlas será de vital importancia la elección del **stent** más adecuado para cada paciente, tanto en su longitud como en su diámetro.

Pasados 9 meses nuestra paciente lleva una vida completamente normal sin que haya habido durante este período de tiempo ningún episodio de tos, dificultad respiratoria o ruidos de ningún tipo.

Professional BS

BS Cuenta Profesional

OFERTA PARA:

«**No me cobran comisiones por mi cuenta. Eso sí es un trato diferencial**»

BS Cuenta Profesional es la cuenta que **lo tiene todo, excepto comisiones**¹:

0

comisiones

- 0 euros de mantenimiento¹
- 0 euros de administración¹
- 0 euros por ingreso de cheques

Abra ya su cuenta y acceda al resto de condiciones preferentes que Professional BS le ofrece por ser miembro de su colectivo profesional.

Ahora, además, solo por hacerse cliente, conseguirá **un práctico regalo.**

Memoria USB de 8 Gb

Infórmese sobre Professional BS en nuestras oficinas, en el **902 383 666** o directamente en **professionalbs.es**.

SOLO PARA PROFESIONALES

1. Excepto cuentas inoperantes en un período igual o superior a un año y con un saldo igual o inferior a 150 euros.

Ser mutualista de A.M.A. es ahora **más seguro** que nunca

Los mutualistas de A.M.A. con seguro de coche
podrán aplicar al parabrisas de su vehículo,
de forma totalmente gratuita, el sistema **LUNIASHIELD**

Este repelente de agua activo dura 20.000 kilómetros.

LUNIASHIELD garantiza plena visibilidad, sin necesidad de usar
los limpiaparabrisas, a partir de 80 km/h.

Este producto, que ha revolucionado la seguridad visual de la conducción cotidiana,
resulta especialmente útil ante tormentas y aguaceros.

Llama e infórmate

902 933 353

www.amaseguros.com